

**ВИВЧЕННЯ СТАВЛЕННЯ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
І.М. Карпинець**

Івано-Франківський національний медичний університет

**ИЗУЧЕНИЕ ОТНОШЕНИЯ К УЧЕБЕ СТУДЕНТОВ-ИНОСТРАНЦЕВ
ИВАНО-ФРАНКОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО МЕДИЦИНСКОГО УНИВЕРСИТЕТА
И.М. Карпинец**

Ивано-Франковский национальный медицинский университет

**STUDY OF FOREIGN STUDENTS' ATTITUDE TOWARD LEARNING IN IVANO-FRANKIVSK
NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY**

I. M. Karpinets

Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine

Резюме: Проведене дослідження присвячене вивченню деяких соціальних-економічних характеристик 166 студентів з 15 країн світу, які навчаються на п'ятому курсі за спеціальністю «лікувальна справа» в ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет». Встановлено, що основними причинами вибору ІФНМУ студентами-іноземцями для навчання стала відносно невисока його вартість та схвальні рекомендації інших студентів і випускників. Показано, що студенти-іноземці ІФНМУ в загальній більшості пишуться обранням ВМНЗ, характеризуються високими рівнями мотивації до навчання, успішності і дисципліни. Виявлені суттєві відмінності у ставленні до навчання залежно від континенту походження слід враховувати при формуванні груп навчання та при організації навчальної, виховної роботи і дозвілля студентів.

Ключові слова: студенти-іноземці, вища медична освіта, ставлення до навчання.

Резюме: Проведенное исследование посвящено изучению некоторых социально-экономических характеристик 166 студентов из 15 стран мира, обучающихся на пятом курсе по специальности «Лечебное дело» в ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет». Установлено, что основными причинами выбора ИФНМУ студентами-иностранцами для обучения стала относительно невысокая его стоимость и положительные рекомендации других студентов и выпускников. Показано, что студенты-иностранцы ИФНМУ в своем большинстве гордятся избранным ВМНЗ, характеризуются высокими уровнями мотивации к учебе, успеваемости и дисциплины. Выявленные существенные различия в отношении к учебе в зависимости от контингента происхождения следует учитывать при формировании групп обучения и при организации учебной, воспитательной работы и досуга студентов.

Ключевые слова: студенты-иностранцы, высшее медицинское образование, отношение к учебе.

Abstract. The research is devoted to the study of some social and economic characteristics of 166 fifth-year students of the specialty "General Medicine" studying at Ivano-Frankivsk National Medical University and arrived from 15 countries. It was established that the main reasons for choosing IFNMU for training were its relatively low tuition and positive recommendations given by other students and graduates. It was shown that foreign students studying at IFNMU are proud of their choice of higher medical educational institution. They are characterized by high levels of motivation to learning, academic performance and discipline. Revealed significant differences in attitudes to learning depending of region of origin should be considered when forming groups and organization of training, educational work and leisure activities.

Keywords: foreign students; higher medical education; attitude to learning.

Постановка проблеми і аналіз останніх досліджень. Із здобуттям незалежності Україна приєдналася до міжнародного освітнього простору. На сьогодні в державі (2014) навчаються студенти з 134 країн світу (США, Китай, Туркменістан, Індія, Росія, Ірак тощо), загальна чисельність яких становить близько 50 тисяч. Згідно з даними Міністерства освіти і науки України, щорічно кількість іноземних студентів зростає на 10%. При цьому, наша країна посідає дев'яте місце в світі за кількістю студентів-іноземців [1-3].

Навчання іноземних громадян у ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» (ІФНМУ) проводиться з 1992 року. На нинішній день цей заклад входить у шестірку кращих вищих медичних навчальних закладів України, що очевидно приваблює іноземців як за якістю освіти, так і вартістю навчанням. Зокрема, дипломи ІФНМУ визнаються у Йорданії, Палестинській автономії та інших країнах Близького Сходу. На часі – визнання університету у Королівстві Малайзія [4]. В інших країнах абсолютна більшість випускників нострифікують дипломи згідно із національними освітніми вимогами.

На даний момент (2015 рік) у ІФНМУ налічується понад 1460 іноземних студентів, які приїхали на навчання більше як з 45 країн світу.

Матеріал і методи

За розробленою програмою опитано 166 студентів з 15

країн світу, які навчаються на п'ятому курсі за спеціальністю «лікувальна справа» в ІФНМУ, яких було поділено за регіонами походження студентів: Африканський континент – 77 студентів, Південна Азія – 42, Близький Схід – 40 та Європа – 7 студентів.

Статистична обробка даних здійснювалася з використанням прикладних стандартних програм для Microsoft Excel. Оскільки за результатами дослідження отримані переважно категорійні (якісні) дані, для статистичної обробки даних використовували формули розрахунку частоти кожного чинника на 100 опитаних і похибки репрезентативності для відносних величин, а оцінку достовірності різниці отриманих даних у групах порівняння проводили за допомогою критерію хі-квадрат (χ^2) [5].

Використали методи: соціологічний, медико-статистичний, графічний.

Результати та їх обговорення

Встановлено, що серед студентів-іноземців ІФНМУ переважають особи чоловічої статі (66,3%), міські жителі (88,0%) із достатньо високими базовими рівнями як середньої освіти (80,1%), так і володінням обраною мовою навчання (87,4%). Окрім того виявлено, що залежно від континенту походження, респонденти відрізняються за віросповіданням, рівнем добробуту, складом сімей та ступенем освіти батьків, що очевидно має вплив на вибір саме України

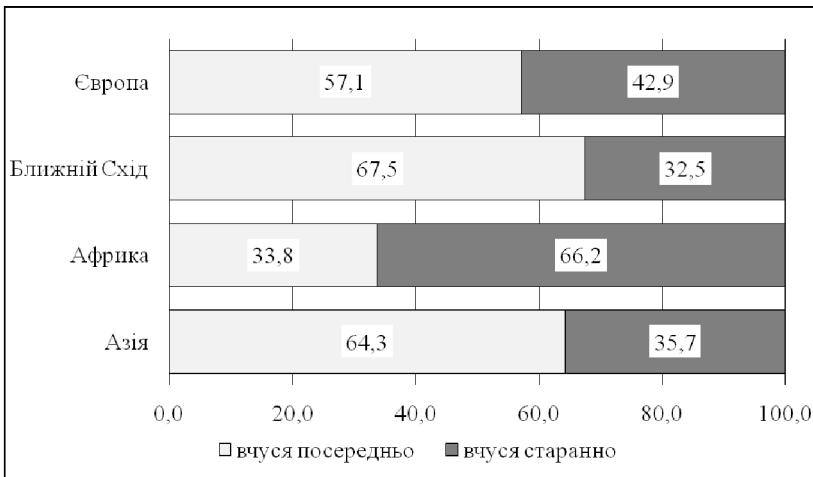

Рис.1 Самооцінка студентами-іноземцями свого ставлення до навчання залежно від континенту походження

для отримання вищої медичної освіти.

Мотиви обрання України як країни навчання були досить різноманітні. Так, основною причиною цього стала відносно невисока вартість навчання (42,8%), при чому цей показник сформувався, головним чином, за рахунок студентів – вихідців із країн Середньої Азії (59,5%) та Африканського континенту (44,2%), $p < 0,01$. Решта мотивацій були менш вагомими: привабливість закордонного навчання загалом (32,5%), неможливість поступити у вищий навчальний заклад своєї країни (19,9%, зокрема для 40,0% арабів та 42,9% європейців, $p < 0,01$) та інші поодинокі причини (досвід навчання батьків в Україні, поради знайомих та друзів, якісна освіта, відсутність візових проблем та страйків в університетах тощо).

Позитивним є те, що при аналізі відповідей студентів на питання «Чому Ви обрали саме ІФНМУ?», майже половина їх (43,4%) висловили бажання навчатися тут за порадою знайомих та родичів, які є випускниками ВНЗ чи навчаються на даний час. Окрім того, четверта частина (24,7%) дізнались про університет із мережі Інтернет. Сказане свідчить про хорошу репутацію і популярність навчального закладу щодо надання якісної освіти, відносно спокійну політичну ситуацію на заході країни та доброзичливе ставлення до іноземців не тільки співробітників та студентів університету, але й населення в цілому. Очевидно, названі аспекти також вплинули на високу рейтингову позицію ІФНМУ серед інших вищих медичних навчальних закладів країни (шосте

місце) [4].

Особливо цінною є думка абсолютної більшості (94,6%) опитаних п'ятикурсників про те, що вони пишаються бути студентами ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет». Мабуть, це знайшло своє віддзеркалення і у суб'єктивній оцінці респондентів щодо власного відношення здобуття освіти – 49,4% назвали себе старанними студентами. Разом з тим, половина опитаних (50,6%) визнали своє посереднє ставлення до навчання, $p < 0,01$ (рис. 1).

Назване підсилюється й об'єктивними результатами успішності студентів-іноземців. Так, десята частина (11,4%) п'ятикурсників – відмінники навчання, більше половини (56,6%) – хорошисти. У решти, а це практично третина опитаних, переважають задовільні оцінки (31,9%). Аналізуючи успішність в середині груп порівняння (рис.

2), звертає на себе увагу те, що частка студентів із переважно задовільними оцінками серед вихідців з країн Близького Сходу найвища (47,5%, $p < 0,01$), що перегукється із відміченою вище неможливістю арабів вступити у ВНЗ своєї країни через брак необхідної кількості балів, а також їхнім недостатньо відповідальним ставленням до навчання.

Результати нашого подальшого дослідження підтвердили, що отримання позитивних оцінок є результатом наполегливої праці студентів при підготовці до практичних занять. Так, більшість п'ятикурсників (68,1%) готуються до пар протягом декількох годин, використовуючи при цьому різноманітні джерела отримання знань (рис. 3). Абсолютна більшість студентів (88,6 на 100 опитаних, головним чином за рахунок вихідців з Азії та Африки – 92,9% і 89,6% відповідно, $p < 0,01$) найбільш затребуваними в цьому сенсі визнали матеріали лекцій та навчальних підручників бібліотеки ІФНМУ. Позитивним є бажання студентів почерпнути знання з альтернативних джерел інформації, так майже 40% іноземців (37,3 на 100 опитаних) при підготовці до занять використовують матеріали з пошукових сайтів Інтернету, в тому числі і офіційного сайту ІФНМУ, а кожен четвертий (26,5%) – особисті підручники.

Зрозуміло, що успішний студент – це не лише високі бали з предметів, але й сумлінне виконання правил внутрішнього розпорядку навчального закладу. Аналіз дисциплінованості також здійснювався на основі самооцінки студентів-іноземців. Не зважаючи на те, що дві третини (75,9%) опитаних відзначили свою організованість і пунктуальність, знайшлися й такі, які відверто вказали на часті порушення правил розпорядку та поведінки студентів у вищій школі (24,1%), що було достатньо чесно з їхнього боку. Найбільше таких респондентів знову було серед студентів з Близького Сходу (35,0%), $p < 0,05$.

Також встановлено, що абсолютна більшість студентів-іноземців п'ятого курсу (83,7%) сумлінно відвідують аудиторні заняття. Тільки 13,9% вказали, що пропускають пари час до часу і незначний відсоток (2,4%) – постійно.

Тішить те, що все-таки половина (55,6%) респондентів, якщо й мають пропуски, то тільки з поважної причини (хвороба, чергування в гуртожитку, сімейні проблеми тощо), а ще третина (33,3%) не відвідували заняття з різних

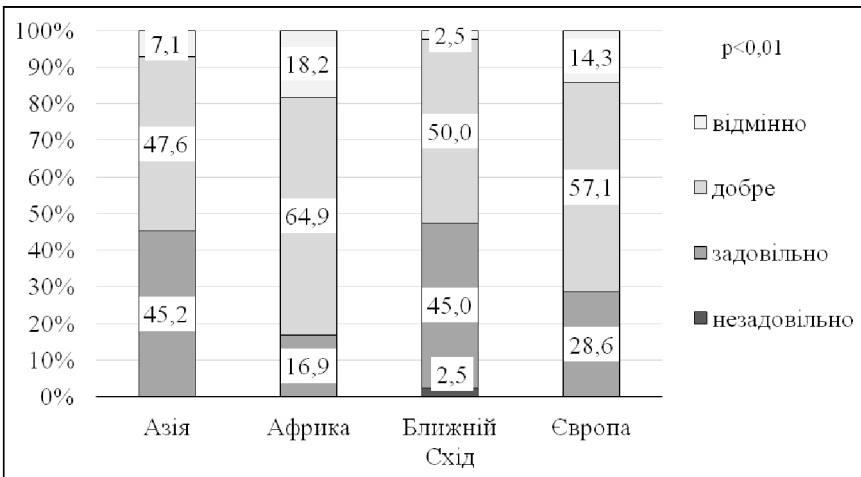

Рис. 2 Порівняльна характеристика успішності студентів в залежності від континенту походження

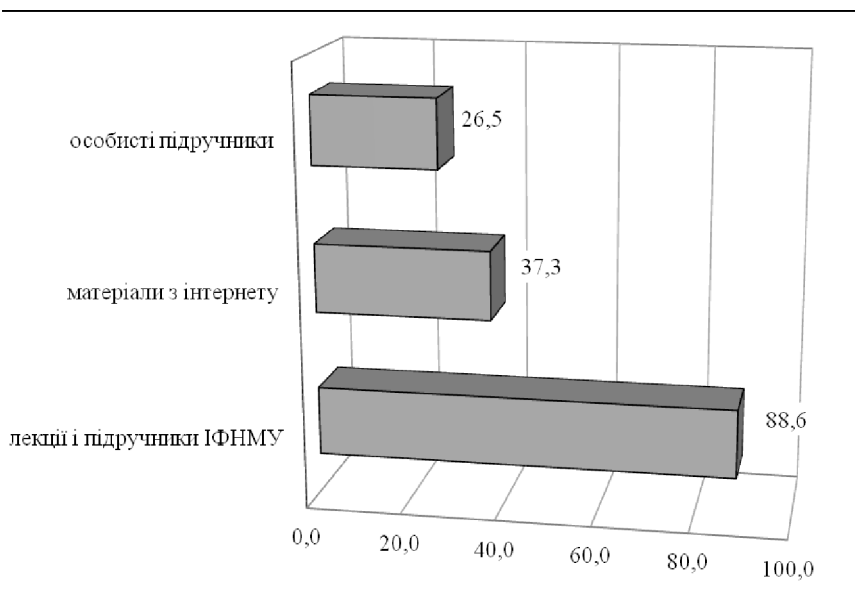

Рис. 3 Джерела отримання необхідних знань студентами-іноземцями при підготовці до занять

обставин (поважних і неповажних), $p < 0,01$. Однак, кожен десятий студент (11,1%), при чому виключно з числа африканців, відверто вказали на абсолютно не обґрунтовану причину своєї відсутності на практичних та лекційних заняттях.

Висновки

Встановлено, що основними причинами вибору ІФНМУ студентами-іноземцями для навчання стала відносно невисока його вартість та схвальні рекомендації інших студентів і випускників.

Показано, що студенти-іноземці ІФНМУ в загальній більшості пишуться обраним ВНЗ, характеризуються

високими рівнями мотивації до навчання, успішності і дисципліни.

Виявлені суттєві відмінності у ставленні до навчання залежно від континенту походження слід враховувати при формуванні груп навчання та при організації навчальної, виховної роботи і дозвілля студентів.

Перспективи подальших досліджень полягатимуть у розробці нових та покращенню уже існуючих мотивацій студентів-іноземців до навчання в медичних навчальних закладах з врахуванням встановлених відмінностей.

Література

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/arkhiv/2010?view=archive&month=5>
2. Довгоцько Т. І. Розвиток системи підготовки іноземних студентів в Україні / Т. І. Довгоцько // Вища освіта України. – 2012. – №3 (додаток 2). – Т. 2. – С. 102 – 104.
3. Іщенко О. Інтернаціоналізація студентського освітнього середовища: особливості протікання процесу в Україні / Олександр Іщенко // Вісник НТУУ «КПІ». – 2010. – № 2. – С. 18 – 23.
4. Офіційний сайт ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ifnmu.edu.ua/uk/2011-11-10-12-10-02/item/3828>
5. Децик О. З. Методичні підходи до узагальнення результатів наукових досліджень / О. З. Децик // Галицький лікарський вісник. – 2011. – Т. 18, № 2. – С. 5–8.

Одержано 22.10.2015 року.

УДК 378.147

НАПРЯМКИ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Н.М. Кінаш

Івано-Франківський національний медичний університет

НАПРАВЛЕННЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩЕГО МЕДИЦИНСЬКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ

Н.М. Кинаш

Ивано-Франковский национальный медицинский университет

THE DIRECTIONS OF HIGHER MEDICAL EDUCATION REORGANIZATION IN UKRAINE

N.M. Kinash

Ivano-Frankivsk National Medical University

Резюме. Мета. Ініціювання розвитку української медичної освіти, який спрямовано на підготовку висококваліфікованого лікаря, який відповідає сучасному рівню розвитку медичної науки і вимогам суспільства.

Методи та матеріали. Нормативна база вищої медичної школи (перехід на новий навчальний план, запроваджується програма кредитно-модульної системи організації навчального процесу, введено державну атестацію згідно з принципами забезпечення якості та ін.), оновлюється матеріально-технічна база навчальних закладів, запроваджується нові технології організації навчального процесу, розроблено проект Концепції реформування післядипломної освіти.

Результати дослідження та їх обговорення. Важливою складовою вітчизняної освітньої системи є вища медична освіта,